

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2014. évi január hó 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság a testi sértés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék B.244/2013/13. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Törvényszék a 2013. évi szeptember hó 30. napján kelt B.244/2013/13. számú ítéletével a vádlottat az 1978. évi IV. törvény 170.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette miatt 2 év - végrehajtásában négy év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy egyben elrendelte a pártfogó felügyeletét.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosbításért, a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése és közügyektől eltiltás alkalmazása érdekében, míg a vádlott és védője a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma és ténybeli következtetés, valamint a büntetéskiszabási körülmények tisztázása körében tett nyilatkozat alapján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- A vádlott az „**kft**1. alkalmazásábann portásként dolgozik, jövedelme minimálbér. Élettársi kapcsolatot létesített, a háztartásában egy

kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, egy 15 éves, 500.000 forint értékű VW Passat gépkocsival rendelkezik.

- Helyesen két alkalommal volt büntetve, a határozat 2. oldal 3. bekezdésében írtakon túlmenően a Székesfehérvári Városi Bíróság a 2008. évi április hó 14. napján jogerőre emelkedett 14.B.776/2007/9. számú ítéletével garázdaság vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt 30.000 forint pénzbüntetésre ítélte (*nyomozati iratok 275. oldal*).
- A vádlott 2012. szeptember 1-én ai „.....” szórakozóhelyen rendfenntartói feladatokat látott el.
- A földre került sértettet a vádlott egy alkalommal, közepes erővel, mellkasának bal oldali részén megrúgta.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást kellő körültekintéssel és a perrendi előírások megtartásával folytatta le, olyan részletességgel, hogy a felmerülő ténybeli és jogi kérdésekben végül megnyugtatóan állást lehetett foglalni.

Sajátossága volt az ügynek, hogy széles körű adatgyűjtés után a nyomozó hatóságnak kevés olyan személyt sikerült felkutatnia, akik a zsúfolt szórakozóhely előterében történt bántalmazás részleteiről kívülállóként, megbízható információval tudtak volna szolgálni. Ugyanakkor a közvetlen előzmények tisztázását azonos tartalmú bizonyítékok tették lehetővé, mindenekelőtt azt, hogy az erősen ittas állapotban jelen lévő sértett egy poharat dobott az ismerősei asztalára, melynek következtében a szétrepülő szilánkok megsebeztek az ott helyet foglaló egyik vendég orrát. **tanú1**-t a vérző sérülése miatt **tanú2** azonnal a mosdóba kísérte, ahonnan a további fejleményeket, köztük a sértett és a vádlott találkozását, már nem kísérhették figyelemmel.

Ezzel összefüggésben helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a személyi adatainak zártan kezelését kérő 1. számú tanú rendkívül ellentmondásos, követhetetlen és helyenként zavaros vallomását alkalmatlannak találta a múltbeli történések rekonstruálására. Ezzel szemben a sértett - az elszenvedett sérülései ellenére - kellően távolságtartóan nyilatkozott, olyan mozzanatok felidézésével és előadásával, melyeket más bizonyítékok is alátámasztottak.

A sértett már a kórházi kezelése alatt állította, hogy a helyiségből való kivezetését követően előbb a fejét ökölütések, majd a földre kerülése után, a mellkasát rúgások

érték. Az egyes sérülések keletkezési mechanizmusának az előadásában ugyan némileg bizonytalannak mutatkozott, azt a tárgyaláson - a vádlott jelenlétében - mégis fenntartotta, hogy a vele szemben alkalmazott tettelegesség nem pusztán a bal szem körüli testtájékra, hanem az oldalára is kiterjedt. Élettársának, tanú2-nek az előadása szerint a bántalmazást követően a sértett elszakadt, földdel szennyezett felsőruházatán (polóján) cipőnyom maradt hátra, jól felismerhetően, éppen a hasi részen.

A klinikai és radiológiai vizsgálatok a sértettnél a mellkas bal oldalának zúzódását, valamint mellüri levegőgyülem kialakulását mutatták ki, olyan sérüléseket, melyeket az általános orvosszakértői tapasztalat tipikusan rúgással, rúgásokkal tart összefüggésbe hozhatónak. Kétségtelen, hogy a szakértői vélemény ezzel kapcsolatosan az ökölütés lehetőségét sem zárta ki, de a levegőgyülem okozójaként nagyobb valószínűséggel a rúgást jelölte meg. Ezen túlmenően pedig a kórházi iratok traumás elváltozásként kisebb, testszerte jelentkező hámhorzsolásokat is feltüntettek, melyek szintén arra utaltak, hogy a sértett az egyensúlyát veszítve földre került.

Az elszenvedett és fentebb ismertetett sérülések keletkezési mechanizmusa a vádlott védekezésével nem volt magyarázható. Annak lényege szerint ugyanis a sértettet - három vagy négy alkalommal - a fején és a mellkasán megütötte, illetve legfeljebb egyszer meg is rúgta, de még mindenképpen azelőtt, hogy elesett volna. Így a vádlott által beismert rúgás nyilvánvalóan az volt, mely a sértett térdhajlatát érte és annak egyensúlyvesztésével járt, ahogyan azt az elsőfokú bíróság is megállapította.

A szóban forgó sérülések száma, jellege és nem utolsó sorban az előidézésükkel kapcsolatos orvosszakértői vélemény tehát sokkal inkább a sértett előadását támasztotta alá, cáfolva egyben azt a vádlotti állítást, hogy a tettelegesség során pusztán a kezét használta. Meg kell azonban jegyezni, hogy e kérdés kizárólag a történeti hűség, az anyagi igazság kiderítése szempontjából bírt jelentőséggel, hiszen a vádlott büntetőjogi felelősségre vonása akkor is helytálló, ha a sérülést kézzel, ökölcsapással idézte volna elő.

Nem lehetett végül figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a vádlott még a mentőszolgálat és a rendőrség kiérkezése előtt távozott a helyszínről, bizonyosan azért, hogy ne kerüljön a hatóságok látókörébe. Különösen igaz ez a megállapítás annak ismeretében, hogy a vérző fejű sértettről tett telefonos bejelentés és a szolgálati gépjárművek megérkezése között mindössze hét perc telt el. Adat merült fel továbbá arra is, hogy a vádlott baráti köréhez tartozó személyek utóbb megpróbálták felkeresni a sértettet a lakásán, és beszélni szerettek volna vele. Nyilvánvalóan azért, mert a büntetőeljárás lefolytatásától a vádlott várt kedvezőtlen eredményt, tartva a felelősségre vonástól.

Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a történeti tényállás kialakításakor a vádlott védekezését elvetette. Azt mindössze a bántalmazás lefolyásának a

pontosításával, a földön fekvő sértett mellkasát ért rúgással kellett kiegészíteni, illetve azzal, hogy az elkövetés idején a vádlott a szórakozóhelyen rendfenntartóként, ún. kidobóként volt jelen.

A nyomozás során kihallgatott vendégek a vádlottat biztonsági felügyelőként tartották számon, arra is visszavezethetően, hogy a szeszes ital fogyasztásától szemmel láthatóan tartózkodva, közvetlenül az ajtónál foglalt helyet, egy külön bárszéken. Ezen túlmenően teljességgel életszerűtlen lenne annak pusztá feltételezése, hogy közvetlenül a nyári szezon végén, a nagy forgalmat lebonyolítói zenés vendéglátóhely, szombat este biztonsági személyzet nélkül üzemelt volna. Nagyobb rendezvények idején az ellenőrzést és a felügyeletet **tanú3** látta el, aki rendszeresen vállalt közös megbízásokat a vádlottal. Mindezekre tekintettel nem volt mellőzhető a vádlott rendfenntartói szerepének a rögzítése, annál is inkább, mert a sértettel szembeni fellépése és a helyiségből történő kivezetése egyébként mindenben megfelelt a biztonsági alkalmazott feladatának.

Hiányosnak bizonyultak a korábbi büntetésekre vonatkozó adatok is. A kiegészítések után azonban a tényállás megalapozottá vált, és így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésére - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Helyesen foglalt állást a Büntető Törvénykönyv időbeli hatályának a kérdésében is. (A jelen ügyben a 2013. július 1-én hatályba lépett Btk. rendelkezései - a feltételes szabadságra bocsátás kapcsán - kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazása esetén biztosítanak enyhébb elbírálást.)

Az 1978. évi IV. törvény 29.§ (1) bekezdése értelmében nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. Ennek megfelelően nem kifogásolható a vádlott cselekménye addig a pontig, hogy a szórakozóhelyen másokat zavaró, ittas sértettet a helyiségből kivezette. Ez következik rendfenntartási feladatából. Ezt követően azonban a tettelegességével, a sértett fejére mért kétszeri ökölcsapással már bűncselekményt valósított meg, jogtalan támadóként lépett fel. Így ettől kezdődően jogos védelmi helyzetre már nem hivatkozhatott.

A jogos védelmi helyzet akkor lett volna megállapítható, ha annak védekezésben előadott ténybeli alapjait a rendelkezésre álló adatok alátámasztják. A bizonyítási eljárás azonban éppen ellenkező eredményhez, a vádlotti vallomás megcáfolásához vezetett.

Következésképpen a felmentést célzó fellebbezések eredménytelennek bizonyultak.

A cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott a szórakozóhely előterében - a bántalmazást folytatva - közepes erővel, mellkasának bal oldali részén, meg is rúgta a földre került sértettet. Ennek során a sértett mellúri levegőgyülem formájában közvetett életveszéllyel járó sérülést szenvedett, melynek kialakulását a sorsszerű betegsége, hörgőasztmája is elősegíthette.

Az ítélkezési gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy a cselekmény és az eredmény közötti oksági összefüggést nem szakítja meg az, ha a folyamat kiteljesedéséhez egy további, együttható ok (concausa) is járul (BH 1997/564. és BH 2008/206. számú eseti döntés). A jelen ügyben a vádlott mellkasra irányított rúgása indította el azt az okfolyamatot, mely az életveszélyes állapot előidézésével, a mellúri levegőgyülem kialakulásával járt, abban más körülmény, így a sértett betegsége legfeljebb ún. részoki szereppel bírhatott. Ilyen körülmények között jogszzerű a cselekmény 1978. évi IV. törvény 170.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértésként történő értékelése.

Az elsőfokú bíróság az eredmény tekintetében a kellő figyelem, illetve körültekintés hiányát, azaz a gondatlanság enyhébb fokát róta fel a vádlottnak. A tényállás kiegészítésével - annak rögzítése után, hogy a vádlott a földön fekvő sértettet meg is rúgta - ez az álláspont már nem volt fenntartható. A másodfokú bíróság megítélése szerint a rúgás erejéből és a célzott testtájékból következően a vádlottnak fel kellett ismernie, hogy akár bordatörés, vagy bordaközi vérzés előidézésével, akár a bordaívek alatt elhelyezkedő életfontosságú szervek megsértésével életveszélyes sérülést is okozhat, melynek tekintetében közömbösséget tanúsított. Ezért az eredmény vonatkozásában eshetőleges szándék (dolus eventualis) terheli.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők feltárása némileg pontatlanul történt meg, de azok ismételt áttekintését a tényállásbeli kiegészítések is indokoltá tették. A vádlott kifogásolható életvezetésével összefüggésben azt szükséges a terhére értékelni, hogy visszaesőnek nem tekinthető különös bűnismétlő, míg az enyhítő körülmények köréből mellőzni kellett a hanyag gondatlanságra történő utalást.

Ugyanakkor további enyhítő körülmény a kiskorú gyermekről történő gondoskodás.

E pontosítások mellett is helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a büntetési tétel alsó határával egyező tartamú szabadságvesztés végrehajtását az 1978. évi IV. törvény 89.§ (1) és (2) bekezdései alapján négy év próbaidőre felfüggesztette, elrendelve egyben a vádlott pártfogó felügyeletét. Ez utóbbi az 1978. évi IV. törvény 82.§ (1) bekezdés d) pontján alapul.

E jogkövetkezmények ugyanis alkalmasak az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában írt célok elérésére, megváltoztatásukra a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Nem értett tehát egyet a súlyosbítást célzó jogorvoslati kérelemmel sem.

Miután pedig a határozat egyéb rendelkezései is törvényesek voltak, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak szerint helybenhagyta.

P é c s, 2014. január 21.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék B.244/2013/13. számú ítélete - a Pécsi Ítéltábla Bf.III.402/2013/4. számú végzése folytán - a 2014. évi január hó 21. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke